

Kort om Fjällboholmar

Bodarna vid stranden är enskild egendom och tillhör Fjälls byamän och badstranden är samfälld mark genom anläggningsförrättning i samband med bildande av Tullviksbäckens naturreservat. Strandområdet ägs med lika andelar av Fjälls byamän och Fjällboholmars Samfällighetsförening. På den karta från 1989, som hör till Länsstyrelsens beslut om bildande av naturreservat, är strandområdet benämnt "not- och lastageplats vid Ålands hav". Utefter hela Vaddös utsida kan man ännu finna spår av små fiskelägen. En del bönder i byn hade sin fiskarstuga. Man fiskade torsk på krok och strömming med skötar. Varje år kom vandringslaxen på ungefär samma tid. Strömmings- men även ålfisket var de ekonomiskt viktigaste. Främst har fiske bedrivits för husbehovs skull. Även säl- och sjöfågeljakt har bedrivits vid Fjällboholmar. Fiskevattnen här utanför tillhör Fjälls byamän. Som en del av allemansrätten får du trots det fiska med handredskap (spö eller pilk med högst tio krokar) från stranden. Du har även rätt att fiska med nät på allmänt vatten som ligger mer än 300 meter från land. Vänd dig till ordföranden i samfällighetens styrelse för information om köp av fiskekort. En karta från 1905 över Vaddö-Häverö skeppslag anger flera bostadshus här ute. Ännu kan

man finna rester i form av spisrester/tegelstenar, stenvägg och bärbuskar. Barnen till fiskarfamiljerna som bodde här gick i Tomta skola ett par dagar i veckan och fotvandrade genom skogen från mitten av 1800-talet. Landhöjningen är ca 6 mm per år, dvs år 1900 låg landet drygt 60 cm lägre än idag och det var möjligt att ro mellan de båda holmarna. Nu har de växt samman. Holmarna är häckningsplatser för bland annat tärnor, ejder och skrak. Du bör undvika att gå över till holmarna och störa fåglarna under häckningstiden, som kan pågå till mitten av juli.

Efter kalla krigets slut i början på 1900-talet murade Försvarsmakten igen fortet/skyttevärnen, som i början på beredskapstiden uppförts längs hela kusten. Du kan se ett av dem alldeles norr om badstranden där mer information finns uppsatt och ett annat ytterligare ett par hundra meter norrut. Samfällighetsföreningen har där ordnat en enkel sittbänk med vidsträckt utsikt över Ålands hav. Om du kommer hit ner en höstkväll kan du se ljusen från Mariehamns stad på Åland mellan holmarna och Simpnäsklubbs fyr kan ses i söder. Understens fyr syns även dagtid i norr om du går längst ut på klipporna.

Fjällboholmar med gammal fiskebod och enkla fiskebåtar. Bilderna är från 1930-talet och tagna ur boken Om Fjäll.

Notdragning vid Fjällboholmar.